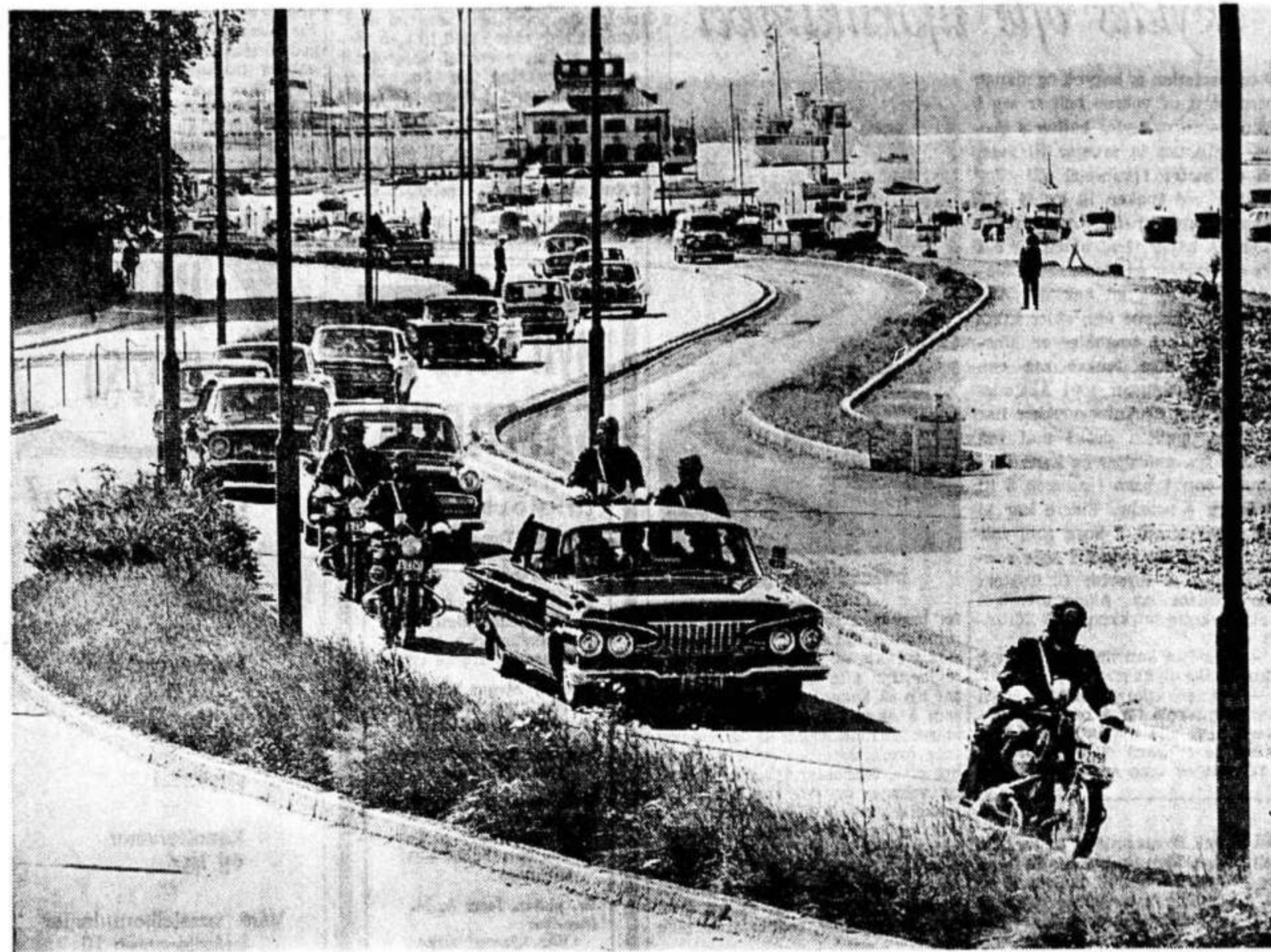


Elskverdig tone ved ankomsten



Sikkerhetstiltakene er mildere i Norge

I sid grå frakk, med sort skalk i hånden og en skinnende blank isse, tydelig merket av gårsdagens sol og vind, steg Sovjet-Unionens regjeringssjef, Nikita Krusjtsjov presis klokken 9.30 formiddag iland på Honnørbruggen. Etter ham fulgte hans hustru, Nina Petrovna, barhodet med håret samlet i en knute langt ned i nakken og iført en enkel beige kåpe. Så døtrene Julia N. Gontar, Rada N. Adsjubej og Elena N. Krusjtsjov, alle iført lyse ullkåper, den siste med et blått chiffonskjert over sitt rødbrune hår, de to andre barhodet. Sist i selskapet svigersønnen, Aleksej Adsjubej, Ivestijans unge sjefredaktør.

Ved 4-tiden idag ble det sovjetiske skipet «Basjkirija» med Nikita Krusjtsjov ombord tatt ved det norske territorialfarvann ved jagerne «Bergen» og «Stavanger» som eskorterte skipet til Oslo. Klokken 6.50 passerte eskorten Oscarsborg festning uten at noen seremonier fant sted. Da «Basjkirija» passerte Støvetangen, ble den møtt av Sjøforsvarets skolefartøy «Haakon VII». Presis klokken 9 gikk så skipets anker i Oslo havn ca. 700 meter ut for Honnørbruggen.

Fra de tidlige morgentimer var den sovjetiske statsminister, hans hustru Nina og deres døtre og utenriksminister Andrej Gromyko å se på dekk i livlige samtaler. Litt før klokken 9.30 kom en av havnevesenets representasjonsbåter og la til ved «Basjkirija», og statsminister Krusjtsjov og hans følge gikk ombord i denne. Besøket i Norge var innledet.

Straks «Basjkirija» var innenfor Oslo havnevesens område, kom Oslo politis båter og la seg i ring rundt det sovjetiske skipet. En hurtiggående cabin-cruiser som var lånt for anledningen, kjørte — bemannt med sivile politifolk — stadig veikk rundt skipet inntil Krusjtsjov var satt trygt iland.

På den utlagte røde løper stod statsminister Einar Gerhardsen og fru Werna Gerhardsen og tok imot, den siste iført beige drakt og hatt, havnevesenets representanter med havgjef Thomas Jacobsen i spissen og statsminister Gerhardsens tolv.

Blomster ble overrakt: røde roser til fru Krusjtsjov, sommerblomster til døtrene. Smil og håndtryk ble utvekslet. Stemningen var elskverdig. Og Krusjtsjov og fru Gerhardsen lyttet til en rask vinkling til de sovjetiske journalister og fotografer, som hilste landgangen med hurrarop.

Selskapet gikk inn mot velkomsthavn: De to statsministrene førte de to statsministerfruene i annen rekke. Så døtrene. Langs deres vel riktige og neiet røde neiliker og hvite og gule krysanter i en vind så umildt at det hvert øyeblikk så ut som om de spede vekster skulle brenne nakken. Og fra paviljongens tak stod 10 norske vipplere som stive værhauer vannrett ut i luften.

Straks etter den høytidelige mottagelse på Honnørbruggen dro kortesen med statsminister Krusjtsjov og hans følge til Bygdø kongsgård. Her er kortesen fotografert på Sjølystveien. Til venstre for restaurant «Kongen» sees det russiske skipet «Basjkirija», og på den andre siden av restauranten kongeskippet «Norge». Begge skip har alle flagg til topps.

barn, til og med barnevogner. Innblant kolonnen såes den sovjetiske hvalfangstkommissjon, som har deltatt i forhandlingene i Sandefjord. Ellers var følgende ambassader representert, de fleste ved sine ambassadesjefer: den danske, den svenske og den finske, den tyrkiske, den indiske, den iranske, den polske, den kinesiske, den kubanske, den islandske og den jugoslaviske. Og videre den israelske, en representant for Den forente arabiske republikk, den bulgarske, den tsjekkoslovakiske, den ungarske, den japanske og den østerrikske.

Etter presentasjonen fulgte de to statsministres taler. Men før man var kommet så langt i programmet, hadde ett og annet hendt. Litt før klokken 8.30 var de eskorterende jagerne «Bergen» og «Stavanger» kommet inn på havnen og hadde lagt seg til ved utstikker B og C, på hver sin side av Honnørbruggen, med honnørflagg og mannet reling. Klokken 8.45 såes det hvite skroget av «Basjkirija» med rødt bånd om pipen og blå vannlinje, et stafartyr som har sin jomfrutur på denne ferden og som senere isommer skal settes inn i passasjertrafikken mellom Leningrad og London. Ved Akers Verft lå «Beau», hvor arbeiderne hadde tatt oppstilling langs rekken. På en plakat ytterst i forskipet stod med rødt på hvit grunn: Velkommen, Nikita!

Litt over klokken 9.20 forlot en av Marinens barkasser Honnørbruggen, med statssekretær Jens Boyesen, ambassadør Fridtjov Jacobsen (før Moskva-ambassadør) og fru Elsa Jacobsen ombord. Jens Boyesen er attaché statsminister Krusjtsjov under Norges opphold og fru Elsa Jacobsen er attaché fru Nina Krusjtsjov.

I ventetiden hadde sereskipskompaniet fra Garden tatt oppstilling foran parkbelte, ut mot sjøsiden. Etter det fulgte Divisjonssmusikken. Og så kom i tur og orden regjeringsmedlemmer og tok oppstilling like bak velkomsthavn. Etter dem fulgte de diplomatiske korpsets representanter. Så den tallrike sovjetiske ambassade og den enda tallrikere sovjetiske koloni. De fremtømte, fra serskantskapet og den sovjetiske koloni, stod i en strak linje fra Vestbanen frem til Skansen og flankertes av fremridende politi.

Politioppbudet var stort etter våre forhold. Noen hundre mann med politimester Gjerde og kriminalsjef I. Abbe-Lund i spissen. Men tonen var elskverdig. Atmosfæren lett. Stemningen hyggelig. Reportere, som har fulgt den sovjetiske statsminister i København og Stockholm, kunne fortelle at det hele var langt mindre strengt her i byen.

Etter et tre kvarters opphold på Bygdø kongsgård dro statsminister Krusjtsjov kl. 10.40 fra Bygdø. Kortesen kjørte Bygdø Allé, Drammensveien, Frederiks gate, Kr. Augusts gate og Teatergaten til regjeringsbygningen, hvor Krusjtsjov avla en vitset hos statsminister Gerhardsen. Også denne bilturen forløp uten episoder. Kort før kortesen kom kjørende, tok politiet oppstilling langs kjøreturen, ved siden av at det både ved denne bilturen og under kjøreturen ut til Bygdø befant seg flere politibil og en buss full av politikonstabler i Sovjet-ledelsens følge.

Fulgt av utenriksminister Hallvard Lange ankom statsminister Krusjtsjov til regjeringsbygningen klokken fem minutter før elleve med deler av sitt følge. Statsminister Gerhardsen og fru ankom til bygningen kvart over ti. Etter

Gerhardsens tale „Bra at Krusjtsjov besøker oss nå —”

Ved mottagelsen på Honnørbruggen holdt statsminister Einar Gerhardsen følgende velkomsthale for statsminister Krusjtsjov og hans følge:

Herr statsminister. Det er en glede for meg å kunne ønske Dem, herr statsminister, Deres frue og Deres ledsagere, velkommen til Norge.

Det har nå gått snart 9 år siden mitt besøk i Sovjet-Unionen, men de sterke inntrykkene jeg fikk av landet og menneskene jeg møtte der, er fremdeles levende hos meg. Særlig minnes jeg mitt møte med Dem, herr statsminister, og jeg er glad for at Deres gjensbesøk nå er kommet i stand.

Forholdene i våre land er forskjellige på mange måter, men kanskje nettopp derfor bør vi prøve å lære hverandre bedre å kjenne. Vi vet vel for lite om hverandre. Vi vet for lite om Sovjet, og Sovjet vet for lite om Norge. Slik er det vel i forholdet mellom mange land, men ikke minst mellom land med ulike samfunnsystemer. Kanskje kunne verden ha vært spart for mange uoverensstemmelser og konflikter dersom kontakten over landegrensene hadde vært bedre.

Norge og Sovjet-Unionen har en felles grense. Den har aldri gitt anledning til ufred mellom våre land. Vi er glad for den avtale som nylig er sluttet med sikte på å bygge ut de økonomiske forbindelser mellom våre nordlige landsdeler. Et økonomisk samkvem som tar hensyn til begge parters interesser, er et av de beste bindeledd mellom to folk. Vi håper at det må følges av et økt samkvem mellom menneskene. Det kan hjelpe til å skape den gjensidige tillit som bør rå mellom gode naboer.

Vi håper, herr statsminister, at De og Deres ledsagere under besøket her vil få et inntrykk av vårt land og de vilkår det norske folk lever under. Personlig ser jeg frem til igjen å få anledning til samtaler og meningsutveksling med Dem og Deres ledsagere.

Med disse ord vil jeg igjen få ønske Dem, herr statsminister, Deres frue og Deres ledsagere, hjertelig velkommen til Norge.

Tyve sorte limousiner

Statsminister Krusjtsjovs korteseje som bestod av ca. 20 store, sorte limousiner, forlot Honnørbruggen seks, syv minutter på 10 og kjørte med en hastighet på ca. 60 kilometer i timen ut Sjølystveien til Bygdø kongsgård, hvor Krusjtsjov og storfølget av han fulgte skål bo under oppholdet i Norge. I spissen for kortesen kjørte seks politimenn på motorsykler, mens Krusjtsjovs bil ble eskortert av ni politimenn på motorsykler.

Kjøreturen til Bygdø kongsgård tok ca. fire minutter og forløp uten episoder av noen art. Langs hele Sjølystveien var det postert politimenn, og politibilene stod klar til utrykning. Veien ble åpnet igjen for vanlig trafikk kort tid etter at kortesen var passert. Etter at velkomsthalemonien på Honnørbruggen var over, la statsminister Krusjtsjovs skip «Basjkirija» til ved Hjortneskalen.

«Ærede statsminister og fru Gerhardsen, ærede norske regjeringsmedlemmer, kjære Oslo-innbyggere, venner!

Tillat meg å frembringe en hjertelig takk til den norske regjering og fremfor alt en takk til statsminister Einar Gerhardsen for den innbydelse vi har fått til å avlegge Norge et offisielt besøk og stifte bekjentskap med det arbeidsomme norske folk. Tillat meg også å overbringe til hele det norske folk min aller hjerteligste hilsen og de aller beste ønsker fra sovjet-folket, som nærer oppriktig sympati for sin nabo i nord.

Jeg minnes de ord som Einar Gerhardsen uttalte i samband med 40-års dagen for opprettelsen av diplomatiske forbindelser mellom Norge og Sovjet-Unionen, at det mellom våre to land i disse 40 år har hersket gode naboerforhold. Og det er riktig. Forholdet mellom våre to folk er aldri blitt formerket av noen konflikter. Under den annen verdenskrig kjempet folkene i våre land som kjent sammen mot den felles fiende, fascismen.

Publikum fikk bevegelse seg forholdsvis fritt i havneområdet, bortsett fra langs utstikker B og C, som var avstengt. Der hendte da heller ikke noe, som kunne skape nervøsitett eller irritasjon. Folk var behersket, stemningen rolig. Man registrerte gjestenes komme. Det var det hele. Bortsett fra de før nevnte spredte hurrarop, fortrinsvis fra de sovjetiske journalister ved landstigningen og meget livlige hurrarop, da folket presentertes for den sovjetiske koloni.

Da talene var over, såg limousinene frem. Store, blanke, sorte. I den første de to statsministrene. I den neste de to statsministerfruer sammen med Julia Gontar.

Så fulgte Rada Adsjubej sammen med etpar yngre damer. Og endelig Elena og etpar av damene i det sovjetiske følge.

TV-selskapene reiser

Journalistene hadde gode arbeidsforhold. Fotografene var ikke helt fornøyd. De store TV-selskaper var rasende. Og en rekke av dem reiser hjem idag. Intet var gjort for at de skulle få brukt sine apparater, sa de. Hadde arrangøren bygget opp stillaser, hadde de fått skikkelig arbeidsforhold. Det ble gjort i København og i Stockholm. Her hadde ingen tenkt på dem. De dekker store deler av verden med sine TV-filmer og de spurte om Norge virkelig ikke hadde hatt råd til å gi dem skikkelig arbeidsforhold.

Tre kvarter på Bygdø

Etter et tre kvarters opphold på Bygdø kongsgård dro statsminister Krusjtsjov kl. 10.40 fra Bygdø. Kortesen kjørte Bygdø Allé, Drammensveien, Frederiks gate, Kr. Augusts gate og Teatergaten til regjeringsbygningen, hvor Krusjtsjov avla en vitset hos statsminister Gerhardsen. Også denne bilturen forløp uten episoder. Kort før kortesen kom kjørende, tok politiet oppstilling langs kjøreturen, ved siden av at det både ved denne bilturen og under kjøreturen ut til Bygdø befant seg flere politibil og en buss full av politikonstabler i Sovjet-ledelsens følge.

Streng kontroll ved regjeringsbygningen

Fulgt av utenriksminister Hallvard Lange ankom statsminister Krusjtsjov til regjeringsbygningen klokken fem minutter før elleve med deler av sitt følge. Statsminister Gerhardsen og fru ankom til bygningen kvart over ti. Etter

Alle morgenavisene i Oslo behandler idag statsminister Krusjtsjovs besøk på lederplass, og Morgenbladet har en personlig henvendelse til ham på russisk med norsk oversettelse ved siden av. Henvendelsen dekker halvdel av avisens førsteside. Regjeringsorganet Arbeiderbladet skriver at en fornuftig meningsutveksling kan ikke skade noen, men heller bringe noe godt med seg. Derfor er det bra at Krusjtsjov nu besøker oss. Vi vil få ham til å oppleve noe av hverdagen i vårt norske samfunn, og vi vil gjerne vise ham virkningene av vår demokratiske styreform, skriver Arbeiderbladet. Avisen mener å kunne si at de

fleste nordmenn uten tvil vil møte gjesten fra øst med høflighet og i pakt med våre beste tradisjoner som et gjestevennlig folk.

Arbeiderbladet fremhever at når den sovjetiske regjeringssjef idag kommer på besøk til Norge, er det en gjensittig. Etter hans egne ord er hensikten med dette besøk å utvikle nabovennlige forbindelser og en større gjensidig forståelse. Vi kan gjerne slutte oss til en slik formulering av formålet med besøket, og mot denne bakgrunn ønske Krusjtsjov velkommen til Norge.

— Den russiske statsministeren er en våken og skarp observatør, og han har ofte vist vilje og mot til å forstå andre. Vi håper at han etter besøket i Norge også vil forstå oss enda bedre. Når vi slår ring om vår demokrati og vil ha sterke garantier for vårt land og vår sikkerhet. Vi håper også at han har evne til å formidle noen av våre tanker og følelser til det store og tiltalende Norge som han representerer, og som vi gjerne vil vise vårt vennskap. Også mot denne bakgrunn kan vi ønske Krusjtsjov velkommen til Norge, skriver Arbeiderbladet.

Krusjtsjovs tale

I sitt svar på statsminister Gerhardsens velkomsthale sa Krusjtsjov bl. a.:

«Ærede statsminister og fru Gerhardsen, ærede norske regjeringsmedlemmer, kjære Oslo-innbyggere, venner!

Tillat meg å frembringe en hjertelig takk til den norske regjering og fremfor alt en takk til statsminister Einar Gerhardsen for den innbydelse vi har fått til å avlegge Norge et offisielt besøk og stifte bekjentskap med det arbeidsomme norske folk. Tillat meg også å overbringe til hele det norske folk min aller hjerteligste hilsen og de aller beste ønsker fra sovjet-folket, som nærer oppriktig sympati for sin nabo i nord.

Jeg minnes de ord som Einar Gerhardsen uttalte i samband med 40-års dagen for opprettelsen av diplomatiske forbindelser mellom Norge og Sovjet-Unionen, at det mellom våre to land i disse 40 år har hersket gode naboerforhold. Og det er riktig. Forholdet mellom våre to folk er aldri blitt formerket av noen konflikter. Under den annen verdenskrig kjempet folkene i våre land som kjent sammen mot den felles fiende, fascismen.

Publikum fikk bevegelse seg forholdsvis fritt i havneområdet, bortsett fra langs utstikker B og C, som var avstengt. Der hendte da heller ikke noe, som kunne skape nervøsitett eller irritasjon. Folk var behersket, stemningen rolig. Man registrerte gjestenes komme. Det var det hele. Bortsett fra de før nevnte spredte hurrarop, fortrinsvis fra de sovjetiske journalister ved landstigningen og meget livlige hurrarop, da folket presentertes for den sovjetiske koloni.

Da talene var over, såg limousinene frem. Store, blanke, sorte. I den første de to statsministrene. I den neste de to statsministerfruer sammen med Julia Gontar.

Så fulgte Rada Adsjubej sammen med etpar yngre damer. Og endelig Elena og etpar av damene i det sovjetiske følge.

Finne ble arrestert ved ambassaden

En finsk statsborger ble igår ettermiddag arrestert inne på området tilhørende den russiske ambassade. Politiet opplyser til Aftenposten idag at det er lite trolig at finnen hadde tenkt å oppsøke ambassaden i anledning av den russiske statsministers besøk. Finnen er arrestert med hjemmel i fremmedloven.

Det var kl. 15.30 igår at ambassadefunksjonærer i den sovjet-russiske ambassade på Drammensveien 74, oppdaget en fremmed mann inne på området. De ringte straks til kriminalpolitiet, som rykket ut og arresterte mannen. Det ser ut til at han er gått et stykke utover Sjølystveien, deretter gått over jernbanelinjen, og har hoppet

gjennomgatt rent generelt. Krusjtsjov uttrykte sin tilfredshet med at programpunktene ikke var altfor anstrengende. På statsminister Gerhardsens spørsmål om han var trett etter besøken i Sverige og Danmark, svarte imidlertid den sovjetiske regjeringssjef benektende.

Etter det som hittil er kommet frem, ble smnekreten for de forestående politiske samtaler ikke drøftet. Både utenriksminister Hallvard Lange og hans sovjetiske kollega Andrej Gromyko var blant dem som var tilstede ved denne innledende vitset, men ingen av dem hadde ordet under samtalen.

Gjestevennskapet lover

Vårt Land skriver at det hersker ingen nevneverdig spenning i forbindelse med besøket, det vil etter alt å dømme forløpe så noenlunde på samme måte som i Danmark og Sverige. Ingen ventet at det vil få større politisk betydning for de to land, selv om det kommer til å bli utvekslet meninger om en rekke aktuelle spørsmål.

Her i Norge blir politiet engasjert i langt mindre målestokk enn i Danmark og Sverige, men allikevel tilstrekkelig til å trygge gjestenes sikkerhet. Hverken i Danmark eller Sverige har tilslutningen fra publikums side vært generende stor, og episoder av alvorlig karakter har man unngått. Vi tror at nordmennene kommer til å vise den samme verdige og reserverte holdning i de kommende dager. Man må huske at Krusjtsjov er regjeringens offisielle gjest og har krav på at vil følger gjestevennskapets lover.

Morgenbladets henvendelse

I Morgenbladets henvendelse til den sovjetiske statsminister heter det: Idet De betrer norsk jord vil vi ikke skjule den kjensgjerning at et stort antall nordmenn har uttrykt tvil om der kan komme noe positivt godt ut av dette besøk. Hvis De vil erindre de mange truede handlinger og ideologiske uttalelser som De gjennom årene har rettet mot vår del av verden, vil De forstå våre blandede følelser. Til slutt i henvendelsen skriver avisens at der er vakt et håp i oss ved de første spede tegn til frihet som har vist seg i Sovjet-Unionen under Deres styre. Men disse forhåpninger formørkes stadig ved de tegn som viser at det nuværende regime ennå synes å mangle mot og indre kraft til å slippe friheten til. Vær forsikret, hr. Krusjtsjov, om den begeistring som ville strømme mot Dem og mot Russland hvis de virkelig frigjorde de forhåpninger som mange stiler til Dem nås det gjelder friheten. Med en ganske annen lydhørhet ville da opinionen i vår del av verden lytte til Deres kritikk av Vestens feil og svakheter.

Atomalderen forutsetter en verden hvor ingen klasse, rase eller nasjon utbytter en annen — en verden hvor mennesket fritt kan følge Guds vilje og sin ærlige overbevisning. Denne verden av imorgen mobiliserer mennesket av idag i en total betredelse renset for hat, bitterhet skadedyr, maktybrnde. I lys av denne målsetting som omfatter alle mennesker, ønsker vi Dem velkommen til Norge.



Presis klokken 9 ankrer det russiske skip «Basjkirija» på Oslo havn.



Statsminister Krusjtsjov ombord i barkassen som førte ham til Honnørbruggen.